

Midgårds förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskola

Läsår: 2015/2016

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Ansvariga för planen

Förskolechefen - ska ansvara för att planen upprättas, genomförs, utvärderas och revideras.

Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG) - ska ansvara för att planen implementeras, utförs, utvärderas och revideras.

Arbetslaget - ska ansvara för att aktivt följa de normer och värden som anges i planen.

Vår vision

På vår förskola ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för det dem är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Våra värden genomsyrar vår verksamhet och vårt förhållningssätt präglas av värdeorden:

Välkomnande, Lyssnande, Nyfikenhet, Delaktighet, Olikhet

som ligger till grund för en demokratisk förskola.

Planen gäller från

2015-09-01

Planen gäller till

2016-09-01

Läsår

2015/2016

Barnens delaktighet

Genom pedagogisk dokumentation och ett aktivt lyssnande ska barnens röst och mening alltid finnas med och prioriteras.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna ska få kännedom om planen och dess innehåll vid introduktionen på förskolan.

Höstens föräldramöte.

Personalens delaktighet

Personalen har gått på föreläsning om normkritisiskt arbetssätt.

Personalen på varje avdelning gör en kartläggning.

Gemensam reflektion görs på planeringsdagar, arbetsplatsträffar och i arbetslagen.

Förankring av planen

Arbeta aktivt med vår värdegrund.

Arbeta aktivt med utvalda områden som utvärderas på varje arbetsplatsträff.

Planen ska finnas med som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG) som består av en förskollärare från varje avdelning fungerar som ett stöd för att upprätthålla arbetet på avdelningarna.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Förskolan startar i nya lokaler ht-15.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Årets plan ska utvärderas senast

2016-08-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen ska utvärderas på planeringsdagar i maj 2016.

Vi gör en sammanställning av det systematiska kvalitetsarbetet som vi har gjort under året.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechefen, Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen

Främjande insatser

Namn

Främjande arbete mot kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Alla vårdnadshavare ska känna sig trygga med att lämna sina barn på Midgård och veta att barnen behandlas med respekt av alla anställda och inte utsätts för kränkningar.

Insats

Vi arbetar aktivt med personalens förhållningssätt i strukturer och rutiner. Personalen föregår med gott exempel och visar barnen hur man bör bete sig mot varandra. Vi återkommer alltid till vad våra värdeord står för i olika situationer.

Vi lyfter även frågan aktivt i barngruppen. Hur är man en bra kompis och uppmuntrar positiva beteenden i barnens relationsskapande.

Ansvarig

Förskolechef, Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under hela året.

Namn

Främja likabehandling oavsett kön

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

Vi ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i verksamheten och ge personalen kompetensutveckling i genuspedagogik.

Vi ska skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.

Insats

Personalen har varit på föreläsning om normkritiskt förhållningsätt.

Varje avdelning ska välja ett område inom kön/genus som man vill kartlägga och sedan skapa åtgärder kring. Detta ska sedan lyftas på arbetsplatsträffar under året.

Ansvarig

Förskolechef. Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under hela året.

Namn

Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck

Områden som berörs av insatsen

Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

Flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Insats

Den pedagogiska miljön utformas så att det vidgar barnens värld där de kan välja aktiviteter, lekar, lekkamrater och lekmaterial på ett mindre könsbundet sätt.

Vi lägger fokus på ostrukturerat material.

Vi ska tillämpa ett normkritiskt förhållningsätt i arbetet och diskutera normer och stereotypa förväntningar som finns kring kön.

Ansvarig

Förskolechef, Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under hela året.

Namn

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Vi ska reflektera över på vilket sätt samhället förmedlar normer kring religion eller annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet och fördomar om etniska grupper och granska vårt eget arbete utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Vi ska hjälpa barnen att känna stolthet över sig själva, sin etniska tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Vi ska uppmärksamma flerspråkighet på ett positivt sätt, till exempel genom att ge utrymme och resurser till arbetet med att stödja utvecklingen av barnens modersmål.

Vi är medvetna om att inte alla föräldrar och barn med en viss trosuppfattning har samma önskemål och behov och vi ska ta reda på vad som gäller för just den enskilda familjen.

Insats

Vi arbetar aktivt med hur vi välkomnar alla våra barn och familjer.

Vi köper in tolkhjälp om behov finns, för att se till att alla familjer får information och delaktighet.

Familjerna får låna hem bokpåsar från förskolan. Bokpåsarna finns på alla språk som vi har i barngruppen. Det är ett samarbete med biblioteket som ser till att påsarna är uppdaterade med aktuella böcker.

Vi ska ta tillvara på de olika etniciteter som finns i barngruppen genom att bland annat lyfta fram flaggor, alfabet och välkomsthälsningar.

Ansvarig

Förskolechef, Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under hela året.

Namn

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Verksamheten och miljöerna ska ta hänsyn barnens olika förutsättningar och utformas så att alla

barn kan delta.

Insats

Vi ska skapa en tydlighet i miljön som bjuder in alla barn.

Arbetslagen får stöd av vår specialpedagog så att miljö och arbetssätt utformas för att ge bästa möjliga förutsättningar för barnet att delta i verksamheten.

Ansvarig

Förskolechef, Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under hela året.

Namn

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen

Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Vi ska reflektera över på vilket sätt samhället förmedlar normer och värderingar kring homo-, hetero, och bisexualitet och granska vårt eget arbete utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Vi ska vara förberedda på att välkomna och bemöta regnbågsfamiljer.

Insats

Vi ska skaffa böcker om regnbågsfamiljer, det vill säga, familjer med homo- och/eller bisexuella föräldrar.

Ansvarig

Förskolechef, Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under hela året.

Namn

Främja likabehandling oavsett ålder

Områden som berörs av insatsen

Ålder

Mål och uppföljning

Vi bemöter varje barn utifrån dess individuella förutsättningar och bedömer inte barnet utifrån ålder.

Insats

Vi utformar miljöerna så att alla barn får möjlighet att göra egna val och får utmaningar oavsett ålder.

Vi använder pedagogisk dokumentation för att kunna möta barnen utifrån deras behov och individuella förutsättningar oavsett ålder.

Ansvarig

Förskolechef, Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG), arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under hela året.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Pedagogerna gör observationer på sig själva i arbetet med barnen.

Områden som berörs i kartläggningen

Kön

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Varje avdelning ska välja ett område inom kön/genus som man vill kartlägga och sedan skapa åtgärder kring.

Resultat och analys

Dokumentationen ska tas upp på avdelningarnas reflektion. Detta ska sedan lyftas i Pedagogiska utvecklingsgruppen (PUG) och följas upp på arbetsplatsträffarna.

Förebyggande åtgärder

Du har inte skapat någon förebyggande åtgärd

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Midgårds förskola ska det råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Pedagogerna arbetar efter pedagogiska strukturer och har uppsikt över verksamheten både inom och utomhus, minst en pedagog ska befinna sig i närheten av barnen.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn vänder sig i första hand till pedagogerna på sin avdelning. Vårdnadshavaren vänder sig till förskolläraren på sin avdelning. Vårdnadshavaren kan även vända sig till förskolechefen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

1. Varje form av konflikt som uppmärksammas av en vuxen bearbetas direkt.
2. Vid misstanke om kränkning överlämnas misstanken till personal i den verksamhet barnet tillhör.
3. Ansvarig personal utreder genast;
 - a. Skaffar information om vad som hänt.
 - b. Pratar med flera vuxna.
 - c. Pratar med utsatta barnet/barnen.
 - d. Tar kontakt med utövaren/utövarna.
4. Ansvarig personal vänder sig direkt till förskolechef och informerar om händelsen. Förskolechef avgör här vilka insatser som skall vidtas och vilka resurser som ska tillsättas.

Samtalen ska ske med en och en och det är viktigt att poängtera att detta är ett SAMTAL.

5. Kontakt med vårdnadshavare till både den/de utsatte/-a och förövaren/-na görs samma dag. Information ges om att arbetet redan är igång och att det följer förskolans handlingsplan.
6. Utifrån bedömning och sammanfattningen av händelsen sker;
 - a. Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, förskolechef) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker.
 - b. Rutiner i verksamheten ses över, synliggörs och/eller ändras för att liknande händelser inte skall kunna inträffa.
 - c. Handlingsplan skrivs för den enskilda individen. När handlingsplanen skrivs görs det av ansvarig personal tillsammans med barnet och hans vårdnadshavare (om den sistnämnda inte kan/vill närvara skriver personalen och barnet). Både för den/de som utfört kränkningen samt för den/de utsatta. Uppföljning bokas inom 3-5 dagar.

d. Ev. anmälan till annan myndighet t.e.x polis, socialtjänst, arbetsmiljöverket.

Den enskildes upplevelser av det inträffade är utgångspunkt för den bedömning av och utredning kring vad som hänt. Viktigt att klargöra att det aldrig finns någon rätt att kränka en annan människa, att alla människor har samma värde. Det finns aldrig en förmildrande omständighet att kränka.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Handlingsplan för konflikt/kränkande behandling mellan vuxen och barn.

1. Om det är en vuxen som utsätter barn för kränkning, tar den som uppmärksammat detta omedelbart kontakt med förskolechef.
 - a. Förskolechefen informerar den vuxne.
 - b. Förskolechefen informerar vårdnadshavarna.
 - c. Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, förskolechef) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker.
 - d. En handlingsplan skrivs med uppföljning inom 3-5 dagar.
 - e. Beroende på kränkningens art kan ev. anmälan till annan myndighet t.e.x. polis bli aktuell.

Rutiner för uppföljning

Görs inom 3-5 dagar och även en månad efter händelsen.

Ärendet avskrivs inte förrän den utsatte känner sig trygg och kränkningen helt upphört.

Rutiner för dokumentation

Arkivering

En kopia till dem som har deltagit i mötet.

En kopia på handlingsplanen lämnas till det enskilda barnets vårdnadshavare.

Ansvarsförhållande

Förskolechefen ansvarar för:

- a. vilka insatser som skall vidtas och vilka resurser som ska tillsättas.
- b. att informera/meddela personal och vårdnadshavare.
- c. att tillsammans med personal och vårdnadshavare skriva handlingsplan.

Personal ansvarar för:

- a. att utreda vad som hänt, prata med det/de utsatta barnet/barnen och flera vuxna samt ta kontakt med utövaren/utövarna.
- b. att vid uppmärksammande av en kränkning omedelbart ta kontakt med förskolechefen.

c. att tillsammans med förskolechef och vårdnadshavare skriva handlingsplan.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande "Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima". Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: "Det får vara någon måtta med tramset." Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i "riktiga kläder" eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger "Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?" [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom "Snubbelfot". Personalen har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en "äcklig" storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit "den andra tantens" namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]